

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania Z. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...] o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 maja 2005 r.,
kasacji ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 lutego 2004 r., sygn. akt III AUa .../03,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

U z a s a d n i e

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] w sprawie Z. P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...] o rentę z tytułu niezdolności do pracy wyrokiem z 25 lutego 2004 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

W kasacji pełnomocnik wnioskodawcy zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego wskazując, jako podstawę kasacji, naruszenie przez Sąd przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na orzeczenie, a to w szczególności: (1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd samodzielnej oceny okoliczności faktycznych wynikających z zaświadczenia lekarskiego w kontekście ich znaczenia dla kwestii zdolności odwołującego się do pracy, (2) naruszenie art. 217 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków dowodowych odwołującego się z uwagi na dostateczne wyjaśnienie sprawy do

rozstrzygnięcia, podczas gdy zgłoszony w sprawie wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych dotyczyć miał nowych faktów, które dotychczas nie były przedmiotem oglądu ani wypowiedzi biegłych.

Wskazując na powyższe podstawy kasacji pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach Sądowi Apelacyjnemu w [...].

Wnoszący kasację podniósł jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania problematykę związaną ze stosowaniem art. 217 § 2 k.p.c. Kwestia stosowania art. 217 § 2 k.p.c. przez Sądy Ubezpieczeń Społecznych w sprawach zawisłych na skutek odwołań od odmownych decyzji organów rentowych, została poruszona przez Sąd Najwyższy w wyroku z 19 marca 1997r. II UKN 45/97 - OSNAPiUS 1998/1, poz. 24. Teza wyżej cytowanego orzeczenia, zgodnie z którą sąd nie jest zobowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie okoliczność i winien pomijać je od momentu ostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy została, zdaniem kasatora, pochopnie i wadliwie wykorzystana przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku. Dlatego też sprawa niniejsza stanowić może pretekst dla uściślenia zasad stosowania art. 217 § 2 k.p.c. w sprawach dotychczasowego odwołania od decyzji rentowych w kontekście dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Wydaje się natomiast, iż instytucja pominięcia dowodu z art. 217 § 2 kpc nie może zostać zastosowana w przypadku, gdy stan zdrowia badanego w wyraźny i dostrzegalny sposób ulegnie zmianie już po dacie opiniowania przez biegłych, a przed wydaniem orzeczenia kończącego sprawę (np. wypadek połączony ze złamaniem, zaistniały u badanego po dacie badania przez biegłych a przed wyrokiem wydawanym w oparciu o sporządzoną opinię). Dalsze problemy rodzi stosowanie zasady przyjętej w cytowanym orzeczeniu Sądu I Najwyższego w postępowaniu apelacyjnym. Wydaje się bowiem, iż w przypadku, gdy nowa okoliczność i stanowiący jej konsekwencję nowy wniosek dowodowy przedstawiony zostanie dopiero sądowi drugiej instancji, to w pierwszej kolejności winien znaleźć zastosowanie art. 381 k.p.c., a dopiero w dalszej kolejności, po stwierdzeniu istnienia przesłanek do dopuszczenia dowodu w drugiej instancji rozważyć należy zasadność zastosowania instytucji pominięcia dowodu w oparciu o art. 217 § 2 kpc,

przy czym w ramach tych ostatnich rozważań uwzględnić należy, czy postulowany dowód z opinii biegłych miałby opierać się na tych samych co poprzednio sporządzona opinia źródłach informacji o stanie zdrowia badanego. Na tle tego ostatniego zagadnienia rodzi się kolejna wątpliwość, która wymaga rozważenia. Nie sposób bowiem nie zauważyć, iż problem "nowej okoliczności medycznej" często sam w sobie stanowi okoliczność wymagającą posiadania wiadomości specjalistycznych w rozumieniu art. 278 § 1 kpc. Ten ostatni problem ma znaczenie w kontekście zaskarżonego wyroku, który poprzedzony został odmiennym postępowaniem Sądu Apelacyjnego w [...] (samodzielnymi ustaleniami Sądu co do wpływu doznanego urazu na zdolność do pracy - vide strona 3 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Reasumując, skarżący podnosi, iż przyjęcie niniejszej kasacji do rozpoznania uzasadnione jest koniecznością uściślenia praktyki orzeczniczej, która wykształciła się pod wpływem tezy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1997r. II UKN 45/97 OSNAPiUS 1998/1, poz. 24. i koniecznością zweryfikowania poważnego uchybienia procesowego jakiego dopuścił się Sąd Apelacyjny w [...] dokonując własnych ustaleń i ocen w zakresie wymagającym specjalistycznych wiadomości medycznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393³ § 1 k.p.c. kasacja, obok oznaczenia zaskarżonego orzeczenia ze wskazaniem zakresu zaskarżenia, przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu uchylenia lub zmiany, powinna zawierać, jako jeden z elementów konstrukcyjnych, także przedstawienie okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie. Wymaganie to jest związane z faktem, że kasacja stanowi środek odwoławczy spełniający przede wszystkim funkcje publiczne, a jej podstawowym celem jest zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji sprowadza się do obowiązku wskazania okoliczności nawiązujących do przesłanek przedsądu

określonych w art. 393 k.p.c. Musi to być zatem wskazanie, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza prawo albo, że zachodzi nieważność postępowania lub też występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne albo potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji muszą być w jej treści jednoznacznie wyartykułowane, z odwołaniem się do właściwych przepisów procesowych - art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c - oraz do przesłanek uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania wskazanych w art. 393 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2001, IV CZ 200/01, LEX nr 52714).

Kasacja wnioskodawcy nie spełnia tych wymagań. Jej autor nie nawiązuje, ani werbalnie, ani przez odwołanie się do konkretnego przepisu art. 393 k.p.c., do którejś z przesłanek uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania. Co więcej sam wyraźnie wskazuje, że powoływane przez niego okoliczności nie mają związku z przesłankami wymienionymi w powołanym artykule. Reasumując, należy zauważyć, że fragment kasacji dotyczący rozważanych okoliczności wskazuje, że przyjęcie kasacji do rozpoznania uzasadnione jest „koniecznością uściślenia praktyki orzeczniczej...”, co można by ewentualnie uznać za nawiązanie do art. 393 § 1 pkt 2 k.p.c., nie wskazując jednak na rozbieżności w orzecznictwie, oraz „koniecznością zweryfikowania poważnego uchybienia procesowego ...”, co w ogóle nie nawiązuje do art. 393 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania na podstawie art. 393 k.p.c. i art. 393⁷ § 1 k.p.c.